పాలస్తీనా ప్రజాపోరాటం

కె. బాలగోపాల్

ఇజ్రాయిల్ ఏర్పడి ఇప్పటికి 34 సంవత్సరాలు గడిచాయి. ఈ 34 ఏండ్లలో ఇజ్రాయిల్ పేరు దినపత్రికల శీర్షికల్లో కనబడని రోజు లేదంటే అతిశయోక్తే గాని, మరీ అన్యాయమయిన అతిశయోక్తి కాదు. ఒకరోజు ఇజ్రాయిల్ దౌర్జన్యం, రెండవ రోజు పాలస్తీనా ప్రజల ప్రతిఘటన, మూడవరోజు ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీ ఖండన, నాలుగవరోజు సెక్యూరిటీ కౌన్సిల్‌లో అమెరికా వీటో, అయిదవ రోజు ఏ కొలంబోలోనో కొత్తఢిల్లీలోనో సమావేశమయిన అలీనదేశాల అధినేతల కృత్రిమ సంతాపం, మళ్ళీ ఆరవరోజు కథ పునఃప్రారంభం—ఇదీవరస. ఈ ఇతిహాసపు నూతన ఘట్టం గత కొద్దివారాలుగా లెబనాన్‌లో సాగుతోంది. బహుశా కొద్ది రోజులలో ఎప్పటిలాగే మరింతమంది పాలస్తీనా అరబ్బుల దారుణ మరణంతో ముగుస్తుంది. మళ్ళీ తెరలేచేదాకా పాలస్తీనా ప్రజలకు శవాలను లెక్కబెట్టుకోవడానికి విరామం.

ఎప్పుడో 4 వేల ఏండ్ల క్రితం, ఇజ్రాయిల్ అన్నది ఒకదేశంగాని జాతిగాని కాకుండ కొన్ని పశ్చిమ ఆసియా తెగలకు సామాన్య వ్యవహారంగావున్న రోజులలో, యెహోవా అబ్రహాంకు కలలోనో పగటి పూటనో కనిపించి పాలస్తీనాను తాను యూదులకు (Jews) దత్తం చేసాననీ, తన వాక్కును ప్రచారం చేసేందుకు తాను యూదులనే ఎంచుకున్నాననీ అన్నాడట. ఇన్ని శతాబ్దాలు గడిచినా యెహోవా తన వాగ్దానాన్ని నిలుపుకునేలాగ లేడు కాబట్టి, దాన్ని తామే సాధించుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారట. అప్పటికే పాలస్తీనాలో వేల సంవత్సరాలుగా వుంటూ వస్తూన్న అరబ్బులకు ఎంత కష్టం కలిగించినా ఆ నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించుకునేది లేదట. నిజానికి అక్కడున్న అరబ్బుల ఉనికినే తాము గుర్తించ దల్చుకోలేదు. యూరప్ నలుమూలల నుండి 1882లో మొదలుపెట్టి లక్షలసంఖ్యలో పాలస్తీనాకు వలస వెళ్ళిన యూదులు తమ ప్రయత్నాన్ని 'ప్రజలులేని దేశాన్ని దేశంలేని ప్రజలకు నప్పజెప్పడం' గా వర్ణించుకున్నారు (To give a land without a people to a people without a land). తాము దేశంలేని ప్రజలనీ, పాలస్తీనా ప్రజలులేని దేశమనీ, వాళ్ళ అభిప్రాయం. అయితే ఒక సోవియట్ రచయిత అన్నట్టు, అప్పటికి యూదులు దేశంలేని ప్రజలూ కారు, పాలస్తీనా ప్రజలులేని దేశమూ కాదు. 1919లో పాలస్తీనా జనాభా 5,90,000. అందులో 5,33,000 మంది అరబ్బులు. యూదులు గూడ 'దేశంలేని ప్రజలు' కాక, యూరప్‌లోని వివిధ దేశాలలో ఇమిడిపోయి వున్నారు.

పశ్చిమ యూరప్‌లోని యూదులు ఆయాదేశాల భాషలే తప్ప (ఇంగ్లీష్, ఫ్రెంచి ఇత్యాది) తమ పవిత్రభాషగా పరిగణించబడే హీబ్రూ మాట్లాడడం గూడ మరచి పోయారు. తూర్పు యూరప్‌లోని యూదులు గూడ యిద్దిష్ (Yiddish) అనే భాష మాట్లాడేవారు, హీబ్రూకాదు. ఈ వాస్తవాలనన్నింటినీ పక్కకుపెట్టి, పాలస్తీనాలో నివసించడం తమ పవిత్ర హక్కుగా ప్రకటించుకొని 19వ శతాబ్దం చివరి భాగం నుండి పాలస్తీనాకు వలసవెళ్ళడం మొదలుపెట్టి క్రమంగా అక్కడి అరబ్బులను సంఖ్యలో మించిపోయి, అంతర్జాతీయ అభిప్రాయాన్నీ ·ఐక్యరాజ్యసమితి నిర్ణయాన్నీ ఉల్లంఘించి బలప్రయోగంతోను, యుక్తిప్రయోగంతోను, సామ్రాజ్యవాద సహకారం తోను, 1948లో ఇజ్రాయెల్‌ను ప్రకటించుకున్నారు. ఈ యూదుల దాడికి తట్టుకో లేక పాలస్తీనా అరబ్బులలో చాలామంది పక్కదేశాలయిన జోర్డాన్, లెబనాన్, సిరియా, ఈజిప్టు, తదితర దేశాలకు శరణార్థులుగా పోయి ఈ 34 సంవత్సరాలుగా శరణార్థుల క్యాంపులలో జీవిస్తున్నారు. అయినా తమ మాతృభూమికి తిరిగి వెళ్ళాలన్న తమ పట్టుదలను విడిచిపెట్టకుండా ఎన్ని దెబ్బలకయినా తట్టుకొని పోరాటం చేస్తున్నారు. శత్రువుది సామ్రాజ్యవాద బలం అయితే తమది పరాధీనుల బలహీనత. పక్క దేశంలో తలదాచుకుని పోరాటం చేయడం అన్నది చరిత్రలోకి పాలస్తీనా ప్రజలతోనే వచ్చింది. కాళ్ళ క్రింద నేల ఉంటే నిలదొక్కుకుని పోరాటం చేయవచ్చునని చైనా, వియత్నాం ప్రజలు చూపించారు. కాని కాళ్ళక్రింద నేలకోసమే పోరాటమయితే దిక్కేది?

0 0 0

యూదులు అనేది ఒక మానవసమూహం (human community). దాన్ని నిర్వచించేది జూడాయిజం (Judaism) అనే మతం, ఆ మతసంస్కృతి, క్రైస్తవ యూరప్‌లో అల్పసంఖ్యాక జాతిగాను, ఫ్యూడల్ పట్టణప్రాంత వ్యాపారస్తుల వర్గం గాను కొన్ని శతాబ్దాల మనుగడ తాలూకు చరిత్ర. హీబ్రూ వాళ్ళ పవిత్రభాషేగాని వ్యావహారిక భాష కాదు. హిందువులకు సంస్కృతం లాంటిది యూదులకు హీబ్రూ. 'జాతి'ని నిర్వచించే లక్షణాలలో ప్రాదేశికత్వం ప్రధానం కాదనుకుంటే యూదులను ఒక జాతి అనవచ్చు.

అరబ్బులను ఒక 'జాతి' అనడంలో ఇంకా ఎక్కువ ఇబ్బందులున్నాయి. వాళ్ళకు ఒకే మతం గూడ లేదు. ముఖ్యంగా, ఇవ్వాళ వార్తల్లో వున్న పాలస్తీనా,

లెబనాన్‌లలోని అరబ్బులలో ముస్లింలతో సమానంగా కాకున్నా గణనీయమైన సంఖ్యలో క్రైస్తవులున్నారు. అయితే వాళ్ళకూ అరబిక్ భాష, ఎడారి సంచారజీవుల నాగరికత సామాన్య లక్షణాలు. ఆ భాష గూడ, పశ్చిమాన మొరాకోతో మొదలు పెట్టి అల్జీరియా, ట్యునీషియా, లిబియా, సౌదీఅరేబియా, పాలస్తీనా, జోర్డాన్, లెబనాన్, సిరియాలగుండా తూర్పున ఇరాక్‌కు వచ్చేసరికి గుర్తుతెలియనంతగా మారి పోతుంది.

అరబ్బులూ యూదులూ దగ్గరి చుట్టాలు. ఇద్దరూ సెమిటిక్ race కు చెందు తారు. ప్రాచీనకాలంలో ఇద్దరూగూడ పశ్చిమ ఆసియా ఎడార్లలోని సంచారజీవులే. పశుపోషణ, వాణిజ్యం, ఒయాసిస్‌లలో చిల్లర వ్యవసాయం. వాళ్ళ జీవనాధారాలు. అప్పటికి అరబ్బులకు ఒక మతం లేదు; యూదుల జూడాయిజం మాత్రం చాలా ప్రాచీనమయినది. వాళ్ళమూలపురుషుడిగా పరిగణించబడే అబ్రహాం క్రీ.పూ. 2000 కాలానికి చెందినవాడని చరిత్రకారుల అంచనా.

క్రైస్తవం పుట్టుక వల్ల జూడాయిజం వెంటనే బలహీన పడలేదుగాని, క్రీ.శ. 135 సంవత్సరంలో రోమన్ చక్రవర్తికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఒకానొక తిరుగు బాటులో కొందరు యూదులు పాల్గొన్నందుకు వాళ్ళమీద కోపంతో రోమన్ చక్రవర్తి యూదుల పవిత్ర నగరమయిన జెరూసలెంలోని వాళ్ళ దేవాలయాన్ని నాశనంచేశాడు. దానితో యూదులు చెల్లా చెదురయిపోయారు. అధిక సంఖ్యాకులు క్రమంగా యూరప్ ఖండమంతా వ్యాపించిపోయారు. రోమన్ సామ్రాజ్యపతనం తరువాత యూరప్‌లో ఆవిర్భవించిన ఫ్యూడల్ సమాజంలో యూదులకు వ్యాపారస్తులుగా అనువయిన స్థలం దొరికింది.

దానికొక కారణం వుంది. సంచారజీవులయిన యూదులకు (అరబ్బులకు గూడ) వాణిజ్యం కొత్తకాదు.ఎడారి ఒకచివర సరుకులుకొని కారవాన్లపై (caravans) రెండవ చివరికి తరలించి అక్కడ విక్రయించి తమ జీవనాన్ని సంపాదించుకునే అలవాటు వాళ్ళకు ప్రాచీనకాలంనుండి వుంది. వాటిజ్యాన్నీ వాణిజ్యలాభాన్నీ జూడా యిజంగాని ఇస్లాంగాని చిన్నచూపు చూడవు. ఫ్యూడల్ మతమయిన క్రైస్తవం అట్లా కాదు. క్రైస్తవం ఈ ప్రపంచాన్ని పాపపంకిలమయినదిగాను, ఈ ప్రపంచంలోని సకల పాపపు వ్యాపకాలలోనికీ వ్యాపారం మరీ అధమమయినదిగాను పరిగణిస్తుంది. ఈ కారణంచేత క్రైస్తవులెవ్వరూ వ్యాపారం చేపట్టలేదంటే అసత్యమవుతుందిగాని,

క్రైస్తవులకంటే యూదులకు అది సులభమయింది. ముఖ్యంగా వడ్డీవ్యాపారం క్రైస్త వులకు పూర్తిగా నిషిద్ధం కాబట్టి అది యూదులకు గుత్త అయింది.

ఈ రకంగా మధ్యయుగాలనాటికి యూదులు యూరప్ దేశాలలో పట్టణప్రాంత వ్యాపారవర్గంలోను, దిగువ మధ్యతరగతిలోను స్థిరపడిపోయారు. గ్రామీణ ప్రాంతా లలో యూదులు చాల తక్కువ. వాళ్ళకు వ్యవసాయిక పూర్వరంగం లేకపోవడం దీనికి కారణం.

మధ్యయుగాల చివరిభాగంలో బూర్జువా విప్లవాలు రావడంతో పట్టణప్రాంతాల లోని యూదులు మొట్టమొదట ప్రభావితులయ్యారు. వాళ్ళలోని వ్యాపారస్తులు మరింత బాగుపడి ఆధునిక పెట్టుబడిదార్లయితే, దిగువ మధ్యతరగతికి చెందినవారు మరింత దిగజారి కార్మికులో లంపెన్ కార్మికులో అయ్యారు. ఏదేమయినా ఆధునిక భావాలు, జీవన విధానం యూదులను త్వరలోనే తాకాయి. పాశ్చాత్యదేశాల బూర్జువా సంస్కృతినుండి పుట్టిన మహా మేధావులయిన యూదుల జాబితా చాలా పెద్దదిగాని, అందులో అందరికీ తెలిసిన పేర్లు మార్క్స్, ఫ్రాయిడ్, ఐన్‌స్టీన్. 19వ శతాబ్దపు బూర్జువా ఉదారవాదంచేత ప్రభావితులయిన పశ్చిమ యూరప్ యూదులు ఆయాదేశాల ఆధునిక సమాజంలో భాగమయిపోయారు. కాని బూర్జువా విప్లవాలు ఆలస్యంగా జరి గిన తూర్పుదేశాలలో అట్లా జరగలేదు. తూర్పు యూరప్‌దేశాలు రష్యా సామ్రాజ్యం చేత అణచబడటంచేత, చాలా వెనకబడి ఉండడం చేత, అక్కడి ప్రజలు విపరీత మయిన పీడనకు గురయ్యారు. వ్యవస్థ పట్ల తమకున్న అసంతృప్తిని యూదులమీద చూపించుకున్నారు. దీనికి యూదులలో చాలామంది వ్యాపారస్తులు, ముఖ్యంగా వడ్డీ వ్యాపారస్తులు కావడం ఒక కారణం. క్రీస్తును శిలువవేసి చంపింది యూదులేనన్న మతపరమయిన ఆరోపణ మరొక కారణం. ఈ కారణాలన్నిటివల్లా యూదువ్యతిరే కత (anti-semitism) బలపడి యూదులను సామూహిక మారణకాండకు గురి చేయడం తరచుజరిగేది.

ఈ పరిస్థితులలో తూర్పు యూరప్‌లోను రష్యాలోను యూదుల జాతీయ తత్వానికి అనుకూలమయిన వాతావరణం ఏర్పడింది. అక్కడి యూదులు అలనాడు అబ్రహాంకు యెహోవా ఇచ్చిన వాగ్దానాన్ని మరచిపోలేదు. ఎప్పటికయినా తాము పాలస్తీనాకు పోతామని వాళ్ళ నమ్మకం.అయితే తమను తీసుకువెళ్ళడానికి యెహోవా స్వయంగా ఒక ప్రవక్తను పంపుతాడని ఛాందసులు నమ్మితే, అంతటి ఛాందసులు కాని వారు వలసకు మార్గాలను అన్వేషించడం మొదలుపెట్టారు.

1882లో రెండవ అలెగ్జాండరు చనిపోయిన తరువాత రష్యాలోను రష్యన్ సామ్రాజ్యంలోని తూర్పు యూరప్ దేశాలలోను ఏర్పడ్డ అస్తవ్యస్త పరిస్థితులలో యూదులపై అత్యాచారాలు చాలా జరిగాయి. దానితో తూర్పు యూరప్‌కు చెందిన యూదులు చాలామంది పశ్చిమ యూరప్‌కు, అమెరికాకు వలసవెళ్ళారు. కొద్దిమంది తమ 'పవిత్రభూమి' అయిన పాలస్తీనాకు వెళ్ళారు. దానితో మొదలయింది పాలస్తీనాకు యూదుల వలస.

ఈ వలస మొదలయిన కొద్ది సంవత్సరాలకు దీనికొక సిద్ధాంతం గూడ పుట్టింది. ఆ సిద్ధాంతాన్ని జియొనిజం (Zionism) అంటారు. Zion అనేది, యూదుల పవిత్ర నగరమయిన జెరూసలెంను సూచించే మాట. జెరూసలెం పాలస్తీనాలో వుంది. ఆ పాలస్తీనాకు తిరిగి వెళ్ళడం యూదుల పవిత్ర ధర్మమనీ హక్కనీ నమ్మే సిద్ధాంతం జియొనిజం. ప్రథమ జియొనిస్టు సిద్ధాంత కర్త థియొడర్ హెర్జెల్ (Theodore Herzl) యూదువ్యతిరేకత చాలాబలంగావున్న ఆస్ట్రియాకు చెందిన యూదుడు ఈయన. 1895లో ఈయన రాసిన ఒక పాంప్లెట్ జియొనిస్టు సిద్ధాంత పత్రమయింది. అయితే ఆశ్చర్యమేమిటంటే, ఇవ్వాళ్టి ఇజ్రాయిల్ నాయకులతో పోలిస్తే హెర్జెల్ చాలా ఉదారవాది. అతను కోరింది, పాలస్తీనా అరబ్బులను పాలస్తీనానుండి వెళ్ళగొట్టి యూదుల రాజ్యం ఏర్పాటుచేయడం కాదు, 'పాలస్తీనా ప్రజలతో కలిసి ఒక ఉమ్మడి స్వస్థలాన్ని ఏర్పరచుకొని, వారి సోదరభావాన్నీ, సన్నిహిత సహకారాన్నీ సాధించడం'. అప్పటికి యూదులింకా ఒక పీడిత ప్రజలగానే వున్నారు. వారిలో చాలామంది బడా పెట్టుబడిదార్లు, ఆధునిక బూర్జువా సమాజం ఇచ్చిన అవకాశాలను వినియోగించుకున్న మేధావులు, సాంకేతిక నిపుణులు, ఉన్నమాట వాస్తవమే. అయినప్పటికీ వాళ్ళు మౌలికంగా ఒక పీడిత జాతే. తరువాతి కాలంలోనే వాళ్ళు సామ్రాజ్యవాదానికి సాధనాలుగా మారారు. మారిన తరువాతే జియొనిజంలో ఇవ్వాళ కనబడే జాతి దురహంకారం ప్రవేశించింది.

ఈ యూదుల వలస, దానితోబాటు జియొనిస్టు సిద్ధాంతాల ప్రభావం పెరిగే నాటికి పాలస్తీనా టర్కీ సామ్రాజ్యంలో భాగంగా వుంది. ప్రాచీన కాలంలో ఈజిప్టు, బాబిలోనియా, పర్షియా, రోమ్, ఆ తరువాత అరబ్ సామ్రాజ్యాలలో వుండిన పాలస్తీనా 16వ శతాబ్దం మొదటి భాగంలో టర్కీ పాలనక్రిందికి వచ్చింది. అప్పటినుండి, 1919లో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో టర్కీ ఓడిపోయే వరకు, టర్కీచేతనే పరిపాలించబడింది. ఫ్యూడల్ సామ్రాజ్యమయిన టర్కీలో సాంకేతిక

అభివృద్ధికి ఆస్కారం తక్కువ కాబట్టి బొత్తిగా అబ్రహాం కాలంలోలాగా లేకున్నా, బాగ్దాద్ ఖలీఫాల కాలంలో ఎలాగుండేదో అలాగే వుంది 20వ శతాబ్దంలో పాలస్తీనా. ఇటువంటి పాలస్తీనాకు వలస వచ్చారు యూదులు.

అందుకే మొదట్లో పాలస్తీనా అరబ్బులు యూదుల రాకను వ్యతిరేకించలేదు. యూదులు పాలస్తీనాకు బికార్లుగా రాలేదు. పెట్టుబడితో వచ్చారు. సాంకేతిక నిపుణతతో వచ్చారు. ఆధునిక బూర్జువా సమాజపు భావాలనూ సౌకర్యాలనూ మోసుకొచ్చారు. వాళ్ళరాకవల్ల వాణిజ్యం పెరిగింది వ్యవసాయం పెరిగింది, ఆధునిక భావాల వ్యాప్తికూడ పెరిగింది 1935 వరకుగూడ పాలస్తీనా అరబ్బులు యూదులు తమ దేశానికి రాకూడదనలేదు — వాళ్ళ ప్రవాహంమీద కొన్ని పరిమితులుండాలని మాత్రమే కోరారు.

జియోనిస్టులు మాత్రం మొదటునుంచీ వేరే దృక్పథాన్ని కనబరిచారు. వాళ్ళు కేవలం ఆయుధాలతో పాలస్తీనా అరబ్బులను తమ నేలనుండి తరమలేదు. ఎక్కడ దెబ్బతీయాలో అక్కడే తీసారు — భూమిని చేజిక్కించుకున్నారు. తమ వెనుక సంపన్నులయిన జియోనిస్టు పెట్టుబడిదార్లు (ఫ్రాన్సులోను, ఇంగ్లండులోను, అమెరికాలోను) ఉన్నారు గనుక తమకు పుష్కలంగా డబ్బు దొరికింది. దానితో అరబ్బు భూస్వాముల భూములు కొన్నారు. కొని ఊరుకోక ఆ భూమిపైన పనిచేస్తున్న అరబ్బు రైతులను తొలగించి యూదులనే నియమించుకున్నారు. కూలీలను సహితం అరబ్బులను నియమించకూడదనీ, యూదులనే నియమించాలనీ జియోనిస్టు సంస్థలు నిర్ణయించుకున్నాయి. ఈ భూ ఆక్రమణ గురించి వివరాలు తెలుసుకోవలసిన అవసరం వుంది.

భూములు కొనుక్కోవడానికి కావలసిన పెట్టుబడిని సమకూర్చుకోవడానికి, 1901లో Jewish National Fund ను (యూదుల జాతీయ నిధి), 1920 లో Palestine Foundation Fund ను (పాలస్తీనా ఏర్పాటు నిధి) నెలకొల్పుకున్నారు. ఈ నిధులకు డబ్బులిచ్చింది, Rothschild, Oppenheimer, Phillips, తదితర పేరుపొందిన పెట్టుబడిదారీ కుటుంబాలేగాక, అసంఖ్యాకులయిన చిన్న చిన్న జియోనిస్టు పెట్టుబడిదార్లూను. ఈ నిధులనుండి భూ కొనుగోలు కోసం పెట్టుబడి తీసుకున్న యూదులు పాటించవలసిన నియమాలలో ఒకటి:

'ఋణగ్రహీత ఈ పెట్టుబడితో కొన్న భూమిమీద తానూ తన కుటుంబమూ

మాత్రమే పనిచేయాలి. కూలీలను తీసుకోవలసిన అవసరం ఎప్పుడయినా ఏర్పడితే యూదులనే తీసుకోవాలి'.

1925లో ప్రకటించిన Jewish Agency ప్రణాళికలో రెండు అంశాలు :

1. భూమిని యూదుల ఆస్తిగానే కొనాలి, యూదుల జాతీయనిధి పేరిటే కొనాలి.

2. Jewish Agency నిర్వహించే, లేక ప్రోత్సహించే, కార్యక్రమాలన్నింటిలోనూ యూదులనే నియమించాలన్నది నియమంగా పెట్టుకోవాలి.

ఇటువంటి సంస్థలే కాకుండా కొంతరు జియోనిస్టు బడా పెట్టుబడిదార్లు వ్యక్తులుగా గూడ భూమి కొనుగోలుకు డబ్బు ఇచ్చేవారు. 1914 వరకు ఏర్పడ్డ 43 వ్యవసాయిక స్థిరవాసాలు (agricultural settlements) అన్నింటికి గూడ పెట్టుబడి Rothschild అనే ఒకే ఒక ఫ్రెంచి జియోనిస్టు కుటుంబం ఇచ్చింది. ఇంతటి పెట్టుబడి ఆసరా ఉండబట్టే యూదులు అరబ్బులను పాలస్తీనానుండి తరిమేసి ఇజ్రాయిల్‌ను ఏర్పరచుకోగలిగారు. 1948 తరువాత వాళ్ళు అవలంబించిన భూ ఆక్రమణ పద్ధతులను గురించి తరువాత చూద్దాం.

ఈ 'ఆచరణాత్మక జియోనిజం' (practical zionism) ఒకపక్క పని చేస్తోంటే వేరొకపక్క 'రాజకీయ జియోనిజం' (political zionism) తన ప్రయత్నాలు తాను చేయసాగింది. అంటే, ఒక పక్క నిధులు సేకరించి భూములు కొనుక్కొని ఆ భూముల నుండి అరబ్బు రైతులనూ కూలీలనూ తరిమేసి తాము స్థిరావాసాలు ఏర్పరుచుకోవడం కొనసాగిస్తూ, వేరొకపక్క యూదులకోసం ప్రపంచంలో ఎక్కడయినా భూమి చూసిపెట్టమని సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలతో మంతనాలు జరిపారు. తమ దేశాలలో యూదులకు క్రైస్తవ మతోన్మాదం నుండి, యూదు వ్యతిరేకుల నుండి, రక్షణకు గ్యారంటీ ఇవ్వలేని సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు, తమ వలసల భూభాగాన్ని మాత్రం చాలా ఉదారంగా యూదులకు ఇవ్వడానికి సిద్ధమయ్యాయి. బ్రిటన్ తన వలస అయిన ఉగాండాలో 6000 చ॥మైళ్ళ భూభాగాన్ని ఇజ్రాయిల్ ఏర్పాటు కోసం ఇవ్వడానికి ఒప్పుకుంది. (ఇవ్వాళ్టి ఇజ్రాయిల్ భూవైశాల్యం 7900 చ॥మైళ్లు, అందులో చాలా భాగం ఎడారి. అంటే అనాటి

బ్రిటన్ ఔదార్యం తక్కువది కాదు.) అయితే జియొనిస్టులకు, 4 వేల ఏళ్లక్రితం యెహోవా అబ్రహాంకు వాగ్దానం చేసిన భూమే కావాలి కాబట్టి ఉగాండా ప్రజలు బ్రతికి పోయారు. లేకపోతే ఇవాళ్టి పాలస్తీనా కథ ఉగాండా కథ అయి ఉండేది.

వాళ్ళయితే తిరస్కరించారుగాని బ్రిటన్ తన ఔదార్యాన్ని వదులుకోలేదు. 1919 తో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ముగిసి టర్కీ ఓడిపోయింది. టర్కీ సామ్రాజ్యం, గెలుపొందిన బ్రిటన్ ఫ్రాన్స్ తదితర దేశాల పాలయింది. గెలిచిన దేశాలు ముక్కలు ముక్కలుచేసి పంచుకోవడం అనవాయితీయే గాని, ఈ 20వ శతాబ్దంలో అంత సులభం కాదు. కాబట్టి ఇప్పుడు టర్కీ సామ్రాజ్యంలోని వివిధ దేశాలను వలసలుగాకాక Mandated territories గా పంచుకున్నారు. Mandate అన్నది నానాజాతి సమితి (League of Nations) ఇస్తుందనీ, mandate తీసుకున్న సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వం ఆ ప్రాంతం అభివృద్ధికి బాధ్యత వహిస్తుందనీ, కథనం. పాలస్తీనాపై mandate బ్రిటన్‌కు లభించింది. కథనం ఏదయినా వాస్తవం మాత్రం అది బ్రిటన్‌కు వలసగా మారిందన్నది.

తనకు పాలస్తీనాపై mandate లభించగానే బ్రిటన్ చేసిన మొట్టమొదటి పని యూదులకు అక్కడ ఒక నివాసస్థానం ఏర్పాటు చేయడం పట్ల తన సుముఖతను ప్రకటించడం. దీనిని బాల్ఫోర్ ప్రకటన (**Balfour declaration**) అంటారు. దీనికి కారణం కేవలం యూదులపట్ల ప్రేమకాదు. మధ్యధరా సముద్రం తూర్పు తీరాన వున్న పాలస్తినాలో తమకు అనుకూలమయిన ప్రభుత్వం ఉంటే సూయజ్ కాలవ ముఖాన్ని సంరక్షించుకోవడం సులభం.

బాల్ఫోర్ ప్రకటనలో నిజానికి బ్రిటన్ చాలా మెలకువతో వ్యవహరించింది. యూదులకు పాలస్తినాలో నివాస స్థానం ఏర్పరచాలని అంటూనే, అక్కడ యూదుల రాజ్యం స్థాపించాల్సిన అవసరం లేదనింది. ఈ నీళ్లు నములుడుతో జియొనిస్టులేకాదు, శాంతిని గురించి నీతిని గురించి ధర్మాన్ని గురించి ఎడతెరిపి లేకుండ ఉపన్యాసాలిచ్చే అమెరికా అధ్యక్షుడు వుడ్రో విల్సన్‌కూడ విభేదించాడు. బ్రిటన్ బాల్ఫోర్ ప్రకటనను ఉపసంహరించుకునేదాక సహాయ నిరాకరణ ప్రకటించారు అరబ్బులు. పాలస్తినాలో ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని 1921లో తొలిసారి డిమాండు చేసారు. దీనికి సమాధానంగా బ్రిటన్ 1922 లో ఒక శాసన సభను ఏర్పరిచిందిగాని అందులోని 12 మంది సభ్యులలో ఇద్దరు యూదులుండాలని నిర్బంధించడమే కాక, ఆ శాసన సభకు

నిర్ణయాలపై వీటో అధికారం బ్రిటిష్ హైకమీషనర్‌కు ఇచ్చింది. అరబ్బులు ఆ శాసన సభకు జరిగిన ఎన్నికలను బహిష్కరించారు. 1928లో మళ్లీ పాలస్తినాకు స్వాతంత్ర్యాన్నీ ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాన్నీ ఇవ్వాలని డిమాండు చేసారు. 1929లో జెరూసలంలో యూదులకు ముస్లిం అరబ్బులకూ ఒక పవిత్ర స్థలం గురించి కలహం వచ్చింది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం విచారణార్థం నియమించిన ఒక కమిషన్, యూదుల వలసే అరబ్బుల అసంతృప్తికి కారణమనీ, వాళ్ళ వలసపై పరిమితులుండాలనీ, అరబ్బు కౌలుదార్లకు రక్షణ ఇవ్వాలనీ, సూచించింది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఆ సూచనలను అంగీకరించిందని విని జియొనిస్టులు గొడవచేసి బ్రిటిష్ ప్రధాని రాంసే మెక్‌డోనాల్డ్ నుండి, ఆ సూచనలను 'ఉదారంగా' అమలు చేస్తామన్న వాగ్దానాన్ని తెచ్చుకున్నారు.

1933 తరువాత యూరప్‌లో నాజిజం, ఫాసిజం బలపడి, యూదువ్యతిరేకత భయంకరమయిన రూపం తీసుకోవడంతో పాలస్తినా వైపు యూదుల ప్రవాహం వేగం పుంజుకుంది. నాజిజం నశించేలోపల, యూరప్‌లోని 95 లక్షల మంది యూదులలో 57.5 లక్షల మందిని హతమార్చింది.

దీనివల్ల ఒకపక్క యూదుల ప్రవాహం పెరిగితే, వేరొకపక్క పరిసరాల ప్రభావం వల్ల పాలస్తినా అరబ్బుల ప్రతిఘటన కూడ పెరిగింది. చుట్టూ వున్న అరబ్బుదేశాలు ఆ కాలంలోనే స్వతంత్రమయ్యాయి. జోర్డాన్ 1936లో, ఇరాక్ 1932లో, సిరియా ఈజిప్టులు 1936లో, స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించుకున్నాయి. స్వతంత్రమయిన నాటి నుంచి గూడ ఈ దేశాలన్నీ పాలస్తినా అరబ్బులకు తమ మద్దతు ప్రకటించాయి. 1934లో బ్రిటన్ పాలస్తినాను పరిపాలించే వలస ప్రభుత్వానికి ఒక సలహాదారుల సభ (Advisory council) ను ఏర్పరిచింది. ఆ సభ సభ్యత్వ పంపకం అరబ్బులకూ యూదులకూ గూడ రుచించలేదు. అయినా అరబ్బులు సర్దుకుపోదల్చుకున్నారు గాని యూదులు మాత్రం అప్పటికే బాగా బలపడ్డ తమ సంకల్పానికి చిహ్నంగా దాన్ని తిరస్కరించడమే గాక పార్లమెంటులో తమకున్న ప్రభావాన్ని వాడుకుని ఆ సభ ఏర్పాటే జరగకుండ చూసారు. అలాంటి ప్రభావమేదీలేని అరబ్బులు మాత్రం బ్రిటన్ ఏంచేసినా సహించాల్సి వచ్చింది. 1935లో వాళ్ళు మళ్ళీ, పాలస్తీనాలో ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం ఏర్పరచాలనీ, అరబ్బుల భూములను యూదులు కొనడాన్ని నిషేధించాలనీ, దేశం ఎంతటి జనాభాను భరించగలదో నిర్ణయించుకునేదాకా యూదుల వలసను ఆపాలనీ, డిమాండు చేసారు. 1935లో గూడ

అరబ్బులు యూదుల వలసను ఆపాలనిగానీ, వలసవచ్చిన యూదులు తిరిగి యూరప్‌కు వెళ్ళిపోవాలని గానీ, కోరకపోవడం గమనార్హం. అంతటి ఔదార్యం జియొనిస్టులు ఎన్నడూ ప్రదర్శించలేదు. అయినా ఆపాటి డిమాండులను గూడ బ్రిటన్ తిరస్కరించింది. 1919లో 10 శాతం గూడలేని యూదులు 1933 నాటికి 20 శాతం, 1938 నాటికి 30 శాతం, 1945 నాటికి 35 శాతానికి ఎదిగారు. ఫలితంగా 1937-39 కాలంలో అరబ్బులలో తీవ్రమయిన తిరుగుబాటు జరిగింది. దాన్ని బ్రిటన్ పాశవికంగా అణిచివేసింది.

ఇంతలో రెండవ ప్రపంచయుద్ధం వచ్చింది. వ్యూహాత్మకంగా చాలా సున్నితమయిన పాలస్తీనాలో అల్లరెందుకని బ్రిటన్ తన ఎత్తుగడ మార్చుకుంది. అంతకు ముందు, 1937లో, పాలస్తీనాను రెండుగా విభజించి ఒక అరబ్బురాజ్యం, ఒక యూదురాజ్యం, ఏర్పరచడం సబబని ప్రతిపాదించిన బ్రిటన్, ఇప్పుడు అటువంటి విభజన అక్కరలేదనీ, అరబ్బులూ యూదులూ కలిసిమెలిసి సుఖంగా (కనీసం తాను యుద్ధం గెలిచేదాకా) ఉంటే బాగుంటుందనీ, ప్రకటించింది. అరబ్బులను మంచి చేసుకోవడం కోసం, యూదుల సంఖ్య పాలస్తీనా జనాభాలో 3వ వంతు మించకూడదని గూడ సూచించింది. ఇంత జరిగిన తరువాత కలిసి ఒకే రాజ్యంలో వుండడం సాధ్యం కాదని ఇద్దరూ ఆ ప్రతిపాదనను తిరస్కరించారు.

యుద్ధకాలంలో పాలస్తీనాలోని యూదులు మరింత బలపడ్డారు. మొదట్లో చెప్పినట్టు, యూదులు చారిత్రకంగా పట్టణవాసులు, ఎక్కువగా వ్యాపారస్తులు. పాలస్తీనాకు వలస వచ్చినవారిలో గూడ, అల్పసంఖ్యాకులు మాత్రమే వ్యావసాయిక స్థిరావాసాలు ఏర్పరచుకొని నారింజ (citrus) తోటల వంటివి పెంచారు. ఎక్కువగా పరిశ్రమలు, వ్యాపారం చేపట్టారు. ఉదాహరణకు 1914లో పాలస్తీనాలోని 90,000 మంది యూదులలో 13,000 మంది మాత్రమే అప్పటికి ఏర్పడ్డ 43 వ్యావసాయిక స్థిరావాసాలలో వున్నారు, మిగిలిన వాళ్ళంతా పట్టణాల్లోనే వున్నారు. వీళ్ళు 1925లో హీబ్రూ విశ్వవిద్యాలయాన్నీ, అటు తరువాత దేశ పారిశ్రామికీకరణను దృష్టిలో వుంచుకుని పాలస్తీనా విద్యుత్ కార్పొరేషన్‌ను, దేశానికి తూర్పున వున్న Dead Sea అనబడే విశాలమయిన చెరువు గర్భాన వున్న ఖనిజసంపదను అన్వేషించడానికి పాలస్తీనా పొటాష్ కంపెనీని, స్థాపించారు.

ఈ పెట్టుబడిదార్లు, వ్యాపారస్తులు, యుద్ధంవల్ల మరింత బలపడ్డారు. యుద్ధ కాంట్రాక్టులు వాళ్ళ విస్తరణకు దోహదం చేసాయి. దానితో జియొనిజం గూడ

మరింత మొండిగా తయారయింది. 1947లో బ్రిటన్ తానింక mandate ను కొన సాగించలేనని చెప్పి ఐక్యరాజ్యసమితికి (UNO) అప్పజెప్పింది. ఐక్యరాజ్యసమితి, పాలస్తీనాలో ఒక యూదులరాజ్యం, ఒక అరబ్బుల రాజ్యం, నెలకొల్పాలని నిర్ణయించింది. కొంత దొరికితే చాలు అంతా కబళించవచ్చుననే దృష్టితో జియోనిస్టులు అంగీకరించారు గాని, తమదేశాన్ని రెండుగా చీల్చడాన్ని అరబ్బులు వ్యతిరేకించారు.

1948 మే 15న బ్రిటన్ పాలస్తీనా నుండి వెళ్ళిపోయింది. ఆ రోజే జియోనిస్టులు 'ఇజ్రాయిల్' రాజ్యాన్ని ప్రకటించుకున్నారు. దాదాపుగా ఆ తరువాతి నాటి నుండి మొదటి అరబ్-ఇజ్రాయిలీ యుద్ధం ప్రారంభమయింది. సాంకేతికంగా చాలా వెనకబడివున్న అరబ్బులు ఇజ్రాయిల్ శక్తికి తట్టుకోలేక ఓడిపోయారు. యూదులు పాలస్తీనాలో ఆక్రమించుకోగలిగినదంతా ఆక్రమించుకుని అంతా ఇజ్రాయిలేనన్నారు. ఆ ప్రాంతాల పాలస్తీనియన్లలో చాలామంది పక్కనున్న సిరియా, లెబనాన్, జోర్డాన్, ఈజిప్టులకు పారిపోయారు. అప్పటినుండి అక్కడి శరణార్థుల క్యాంపులనుండి పోరాటం చేస్తున్నారు. శరణార్థులుగా వెళ్ళిపోయిన అరబ్బులు తిరిగి రాకుండ చేయడం కోసం అవసరమయిన చట్టాలను పకడ్బందీగా తయారు చేసుకుంది ఇజ్రాయిల్. 1948లో రెండు చట్టాలను జారీచేసింది. ఒకదాని ప్రకారం భూమిని ఎవరయినా ఒక సంవత్సరకాలం బీడుపెడితే ఆ భూమి ప్రభుత్వాని దవుతుంది. దీన్ని వాడుకొని శరణార్థులుగా వెళ్ళిన అరబ్బు రైతుల భూముల్ని కాజేసి యూదులకిచ్చింది ఇజ్రాయిలీ ప్రభుత్వం. అయితే కొన్ని సందర్భాలలో భూస్వాములు పారిపోయి భూమిని దున్నే రైతులు ఉండిపోవడం జరిగింది. ఈ భూముల్ని స్వంతం చేసుకోవడం కోసం రెండవ చట్టం పనికొచ్చింది. పారిపోయిన భూస్వాములను absentee landlords గా ప్రకటించి ఆభూములను గూడ ప్రభుత్వం తీసేసుకుంది. తీసుకుని, దాన్ని దున్నుతున్న అరబ్బు రైతులను తొలగించి యూదులకు ఇచ్చింది. ఫలితంగా, తాత్కాలికంగా పాలస్తీనా వదలిపెళ్ళి మళ్ళీ ఒక సంవత్సరం తరువాత తిరిగివచ్చిన అరబ్బులు గూడ తమ సర్వస్వం కోల్పోయారు. ఇది చాలదన్నట్టు, 'దేశ రక్షణార్థం, కొత్తగా వలస వచ్చిన యూదులకోసం' ఎవరి భూమినయినా ప్రభుత్వం తీసేసుకోవచ్చుననే చట్టాన్ని 1953లో జారీచేసారు. దాన్ని అరబ్బుల మీద మాత్రమే ప్రయోగించారని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. ఈ చర్యలన్నిటి ఫలితాన్నీ ఇజ్రాయిల్ ప్రభుత్వ వ్యావసాయిక శాఖ (Ministry of Agriculture) స్వయంగా ప్రకటించింది. 1948 నుండి 1963 నాటికి ఇజ్రాయిల్‌లోని సగటు అరబ్ కుటుంబం భూమి 3.75ఎకరాల

నుండి 1.1 ఎకరాలకు పడిపోయింది. ఆ తరువాతి కాలంలో పరిస్థితి మరీ అధ్వాన్న మయింది. ఒక సోవియట్ రచయిత ప్రకారం (పై వివరాలన్నీ ఆ రచయిత నుండి తీసుకున్నవే), ఇజ్రాయిల్‌లోని అతిపెద్ద అరబ్బు గ్రామం అయిన ఉమ్మల్-ఫాహెం లోని అరబ్బు రైతులూ భూస్వాములూ కలిసి ఒకప్పుడు 35,000 ఎకరాలు కలిగి వుండేవారట. 1976 నాటికి అది 3,000 ఎకరాలకు దిగింది. ఇజ్రాయిలీ సైన్యం ఎన్నిరకాల తుపాకీలు వాడిందీ, ఎన్ని టన్నుల బాంబులు ప్రయోగించిందీ, ఎన్ని రకాల వ్యూహాలు పన్నిందీ వివరంగా చెప్పే బూర్జువా పత్రికలు ఈ మౌలికమయిన భూఆక్రమణను గురించి మనకు ఎన్నడూ చెప్పవు. ఆస్తి సంబంధాల గురించి 'పబ్లిగ్గా' మాట్లాడుకోవడం బూర్జువా సంస్కృతికే అపచారం.

యుద్ధాలగురించి చెప్పుకోవాలంటే రెండు మాటలలో చెప్పుకోవచ్చు. 1948 లోని మొదటి యుద్ధం తరువాత 1956లో ఒకసారి, 1967లో ఒకసారి, 1973లో ఒకసారి, ఇప్పుడు మళ్ళీ 1982లో మరొకసారి, అరబ్-ఇజ్రాయిలీ యుద్ధాలు జరిగాయి. 1956లో ఈజిప్టు సూయజ్ కాలవ కంపెనీని జాతీయంచేసి పాశ్చాత్యదేశాల నోట్లో మన్నుకొట్టినప్పుడు బ్రిటన్ ఫ్రాన్సులు ఈజిప్టుమీద స్వయంగాదాడి ప్రారంభించడానికి నైతిక ధైర్యం చాలక ఇజ్రాయిల్‌ను ముందు పెట్టుకుని వెనకతాము యుద్ధానికి దిగాయి. అరబ్బుదేశాలు ఉన్నంతకాలం పాలస్తీనా శరణార్థులకు నిలువ నీడ, పోరాటానికి స్థావరం, ఉంటాయన్న భయంతో ఇజ్రాయిల్ దొరికిన అవకాశాన్నల్లా ఉపయోగించుకొని అరబ్‌దేశాల మీదదాడి చేస్తోంది. 1967లో సిరియా మీద, సిరియాకుసాయం వచ్చిన ఈజిప్టు జోర్డాన్‌లమీద దాడిచేసింది. చేసి చాలా భూభాగాన్ని ఆక్రమించుకుంది. (ముఖ్యంగా, ఈజిప్టుకు చెందిన సినాయి ద్వీపకల్పం, జోర్డాన్‌కు చెందిన జోర్డాన్‌నదీ పశ్చిమతీరం). తాను కోల్పోయినభూమిని తిరిగి పొందడానికి ఈజిప్టు 1973లో ఇజ్రాయిల్‌మీద దాడి చేసిందిగాని పూర్తిగా సఫలీకృతం కాలేదు.

1956 సూయజ్ సంఘటన తరవాత, ఇజ్రాయిల్‌ను అంతర్జాతీయంగా వెనకేసుకొచ్చే బాధ్యత బ్రిటన్ నుండి అమెరికాకు సంక్రమించింది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంతో అస్తమించిన బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదం స్థానంలో ముందు కొచ్చిన అమెరికా సామ్రాజ్యవాదానికి, బ్రిటన్‌కు ఏ వ్యూహాత్మక అవసరాలుండేవో అవే ఉన్నాయి. కాకుండా, అమెరికాలోని కోటీశ్వరులలో 20 శాతం యూదులు కావడంతో జియోనిజాన్ని సమర్థించడం అమెరికాకు తప్పనిసరి.

అయితే పాలస్తీనియన్లకు ఇజ్రాయెల్, అమెరికాలు ప్రత్యక్ష శత్రువులయితే, ఇతర అరబ్బురాజ్యాలు మిత్రరూపంలోని శత్రువులేమోనన్న అనుమానం వస్తుంది. ఆయాదేశాల ప్రభుత్వాల ఇజ్రాయిల్-వ్యతిరేకత తమదేశ ప్రజల దృష్టిలో 'లెజిటిమెసీ' సంపాదించుకోవడానికి పనికొచ్చినంతగా పాలస్తీనా పోరాటానికి పనికిరాలేదు. పైగా పాలస్తీనా ప్రజల ప్రతిఘటనకు నాయకత్వం వహిస్తున్న పాలస్తీనా విమోచన సంస్థ (PLO) దృక్పథంలో వున్న ఆధునికత, ప్రజాస్వామిక తత్వం, వాళ్ళకు చుక్కెదురు. యూదు వ్యతిరేక మతతత్వానికి, ముస్లిం మతోన్మాదానికి, ఎంతో ఆస్కారం వున్న పరిస్థితులలో గూడ PLO మతతత్వానికి లోబడకపోవడం ప్రజాస్వామికవాదుల దృష్టిలో ఎంత ప్రశంసనీయమో, ఆ వైఖరిలోని ఆధునికతకు భయపడే అరబ్ రాజ్యాల ప్రభువులకు అంత ఇబ్బందికరం. కాబట్టే పాలస్తీనా అరబ్బులకు జోర్డాన్, సిరియా, ఈజిప్టులు చేసిన చేతల సహాయం మాటల సహాయాన్ని మించడం అటుంచి దరిదాపులకు గూడరాలేదు. ఈ వాస్తవాన్ని ఒక్కొక్క అరబ్బురాజ్యం బయటపెట్టుకుంది. జోర్డాన్ను PLO స్థావరంగావాడుకోవడం ఇష్టంలేక జోర్డాన్ ప్రభుత్వం 1970లో PLOను హింసాత్మకంగా తనభూభాగంనుండి బయటకు తరిమింది. ఆనాడు ఎవ్వరూ కిక్కురుమనలేదు. ఈజిప్టయితే ఈ లంపటం వద్దని నిర్ణయించుకుని 1978లో ఇజ్రాయిల్తో ద్వైపాక్షిక సంధిచేసుకొని (Camp David acco d) సినాయి ద్వీపకల్పాన్ని తిరిగి చేజిక్కించుకొని తాను జియొనిస్టు వ్యతిరేకపోరాటం నుండి విరమించుకుంది. సిరియా ఎంత చేయగలదో ఈనాటి లెబనాన్ యుద్ధంలో బయట పడుతోంది. ఇజ్రాయిల్ దాడినుండి లెబనాన్ యుద్ధంలో బయట పడుతోంది. ఇజ్రాయిల్ దాడినుండి లెబనాన్లో వున్న తన సేనలను రక్షించుకోవడానికే తప్ప PLOకుగాని వాళ్ళ లెబనీస్ మిత్రులకుగాని ఎటువంటి రక్షణ ఇచ్చే ప్రయత్నమూ చేయడంలేదు సిరియా.

సౌదీ అరేబియావంటి అనాగరిక రాజ్యాన్ని, ఇరాన్తో అనవసరమయిన యుద్ధంచేసి ఓడిపోయి బలహీనంగా పడున్న ఇరాక్ను, ఎక్కడో దూరానవున్న లిబియా అల్జీరియాలను, లెక్కపెట్టకుంటే, ఇక పాలస్తీనియన్లకు మిగిలిన మిత్రులు లెబనాన్లోని ముస్లింఅరబ్బులు మాత్రమే. అక్కడి క్రైస్తవులు ఎప్పుడూ ఇజ్రా

యిల్ పక్షమే. ద్రవ్యపెట్టుబడికి (banking capital) ఒకనాడు కేంద్రంగావుండిన లెబనాన్‌లో ధనికులు ఎక్కువగా క్రైస్తవులు, పేదలు ముస్లింలు. ఈ ముస్లిం అరబ్బులలో వామ పక్షభావాలు బలంగావున్నాయి. అయినా వాళ్ళశక్తి PLO సైన్యం శక్తి కలిసి 20,000 సైనికులు మాత్రమే కాగా దాడిచేస్తున్న ఇజ్రాయిల్ సేనల సంఖ్య ఒక లక్షవరకు వుంది. సోవియట్ రష్యా దూరంనుండి డాంబికాలు పలుకుతుంది గాని సాయం మాత్రం చేయదు. రష్యా సిరియాతో 1980లో చేసుకున్న ఒప్పందం ఒకటుంది. (భారత–రష్యా ఒప్పందం వంటిది.) ఆ ఒప్పందం ప్రకారం సిరియాపై ఎవరయినా దాడిచేస్తే రష్యాసాయం చేయాలి. కాని సిరియా ఇజ్రాయిలీ సేనల చేతులలో ఇన్ని దెబ్బలు తింటున్నా, సోవియట్ ప్రభువులు మాత్రం దిగిరాలేదు.

ఇవ్వాళ్టి ఇజ్రాయిల్ ఆశయం స్పష్టమే. లెబనాన్‌లో గూడ PLOకు ఆశ్రయం లేకుండచేస్తే ఇక పాలస్తినా విమోచన ఉద్యమం నశించిపోతుందని వాళ్ళ నమ్మకం. పనిలో పనిగా-ఒక పరిశీలకుడు అన్నట్టు-లెబనాన్‌దక్షిణప్రాంతాన్ని లిటానీనది వరకు ఆక్రమించేస్తే, ఎడారిమయమయిన ఇజ్రాయిల్‌కు లిటానీనది నీరు దొరికినా దొరికినట్టే. ప్రస్తుతానికి ఇజ్రాయిల్ PLOను లెబనాన్‌నుండి తరిమేస్తుందన్నది ఖాయమే, కాని జియోనిజం తాలూకు దీర్ఘకాలిక లక్ష్యమయిన పాలస్తినా విమోచన ఉద్యమ అస్తమయం ఆసన్నమయిందనుకుంటే పొరబాటే. కావాలంటే అనుభవజ్ఞులయిన తమ అమెరికా ప్రభువులనడిగి తెలుసుకోవచ్చు.

చెరబండరాజు ఫోటో

గతసంచిక ముఖచిత్రంగా వేసిన చెరబండరాజు ఫోటో తీసినవారు శ్రీ జి. భరత్ భూషణ్. గతసంచికలో పొరపాటున ఆయనపేరు ప్రస్తావించబడలేదు.

— 'సాహితీమిత్రులు'